

Energinet
Tonne Kjærsvvej 65
DK-7000 Fredericia

+45 70 10 22 44
info@energinet.dk
CVR-nr. 28 98 06 71

Dato:
29. juni 2022

Forfatter:
LJK/ARY

METODEANMELDELSE – SUPPLERENDE ÆNDRING AF METODE FOR AFRR MARKEDET I DK1

Energinet anmelder hermed en supplerende ændring af vilkår og betingelser (en metode) for markedet for automatiske frekvensgenoprettelsesreserver (aFRR) i Vestdanmark (DK1). Ændringen udgør en godkendelsespligtig metode efter elforsyningslovens § 73 a, stk. 1.

Metoden ændrer på vilkår og betingelser for Energinets udbudsprocedure for det markedsbaserede indkøb af aFRR i DK1 og forårsager ændringer i Energinets "Udbudsbetingelser for systemydelse til levering i Danmark".

Den anmeldte ændring af metoden finder anvendelse over for elmarkedets aktører.

Ændringen til metoden er udarbejdet som et led i Energinets ansvar for at sikre elforsynings sikkerheden i det danske elsystem, jf. elforsyningslovens § 27 a. Metoden er udarbejdet efter § 27 a, stk. 2.

Energinet indstiller metoden til godkendelse efter elforsyningslovens § 73 a, stk. 1.

Ændringen til metoden opfylder elforsyningslovens krav, der fastslår, at Energinet skal anvende gennemsigtige, ikke-diskriminerende og markedsbaserede metoder ved anskaffelse af den energi, Energinet anvender til at udføre sit hverv, jf. elforsyningslovens § 28, stk. 2, nr. 16.

Energinet indstiller, at Forsyningstilsynet godkender en dispensation, så Energinet kan indkøbe aFRR-balancekapacitet på kontrakter med en varighed på en uge (ugekontrakter) efter artikel 6, stk. 9 og stk. 10 i den såkaldte elmarkedsforordning (Kommissionens forordning (EU) 2019/743).

Energinet indstiller vilkår og betingelser til godkendelse af Forsyningstilsynet efter Kommissionens Forordning (EU) 2017/2195 af 23. november 2017 om fastsættelse af retningslinjer for balancering af elektricitet (EBGL). Det følger af artikel 5, stk. 4, litra c, jf. artikel 18 i EBGL samt artikel 3 i Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2021/280 af 22 februar 2021 om ændring af forordning (EU) 2015/1222, (EU) 2016/1719, (EU) 2017/2195 og (EU) 2017/1485

for at bringe dem i overensstemmelse med forordning (EU) 2019/943, at Forsyningstilsynet skal godkende vilkår og betingelser for balancering.

Metoderne i denne anmeldelse har været i høring i perioden 15. juni - 24. juni 2022. Høringsnotatet vedhæftes denne metodeanmeldelse. Notatet er vedlagt som bilag.

Energinet har i forbindelse med gennemgangen af høringssvarene foretaget enkelte justeringer af anmeldelsen, hvor det er vurderingen, at disse vil føre til et mere velfungerende marked.

Indhold

1. Baggrund	3
2. Retsgrundlag	4
3. Ændring af metode samt ændring af vilkår og betingelser	6
4. Vurdering af Metoden bag ændring af vilkår og betingelser	7
4.1 Begrundelse for valget af metode	7
5. Anmodning om undtagelse efter elmarkedsforordningens artikel 6, stk. 9	8
5.1 Den specifikke tidsperiode, som undtagelsen skal være gældende for	8
5.2 Det specifikke omfang af balanceringskapaciteten, som undtagelsen skal være gældende for.....	8
5.3 En analyse af undtagelsens indvirkning på deltagelsen i balanceringsressourcerne	8
5.4 En begrundelse for undtagelsen, der demonstrerer, at en sådan undtagelse vil føre til lavere omkostninger for slutkunderne.	9
6. Vurdering af vilkår og betingelser efter EBGL artikel 18, stk. 4, litra a	9
7. Vurdering af metoden efter elforsyningslovens § 28, stk. 2, nr. 169	
8. Inddragelse af aktører	10
9. Tidsplan	11

1. Baggrund

Energinet har som certificeret transmissionssystemoperatør (TSO) for Danmark ansvaret for balancen i det danske elsystem, herunder at der er balance mellem produktion og forbrug i det danske elsystem døgnet rundt. Energinet har også ansvaret for den danske elforsyningsikkerhed, hvormed forstås sandsynligheden for, at der er elektricitet til rådighed for forbrugerne, når den efterspørges.

Som systemoperatør har Energinet behov for en række særlige produkter, kaldet systemydelser. Systemydelser er et samlet begreb for de elproduktions- og elforbrugsressourcer, som anvendes til at opretholde balancen og stabiliteten i elsystemet. Energinet indkøber systemydelser af aktørerne på elmarkedet for at sikre sig adgang til de ressourcer, som er nødvendige for at sikre en stabil og sikker drift af det danske elsystem. Energinet indkøber systemydelser, som kan aktiveres automatisk eller manuelt.

Energinet indkøber flere forskellige typer reserver og systemydelser, hvoraf automatiske frekvensgenoprettelsesreserver, på engelsk automated frequency restoration reserve (aFRR), er ét af disse produkter. Til disse indkøb sondres mellem indkøb af kapacitet og energi, hvor kapacitet er indkøb af et anlægs rådighed i en gældende periode, mens betaling for energien er for den faktiske energileverance leveret af anlægget.

Det fremgår af elforsyningsloven og systemansvarsbekendtgørelsen, at der skal ske markedsføring af systemydelser, at Energinet skal udarbejde en årlig behovsvurdering herfor, og at Energinet så vidt muligt skal anvende markedsbaserede metoder ved anskaffelse af energi og andre ydelser til at opretholde det fastsatte niveau for elforsyningsikkerhed.

Energinet skal efter elforsyningsloven sikre en omkostningseffektiv tilvejebringelse af ydelser på langt sigt ved i videst muligt omfang at skabe rammer for transparente, ikkediskriminerende og teknologineutrale markeder. Videre skal Energinet anvende gennemsigtige, ikke-diskriminerende og markedsbaserede metoder ved anskaffelse af den energi, som Energinet bruger til at udføre sit hverv som systemansvarlig virksomhed.

I dag indkøbes aFRR kapaciteten iht. udbudsbetingelserne afsnit 1.3., i DK1 ved hjælp af månedsudbud. Såfremt der ikke er den nødvendige konkurrence i forbindelse med månedsudbudet, fastlægger metoden for reguleret pris¹ anvendelsesområdet for reguleret pris til de situationer, hvor der kun er en byder, der tilbyder ydelser. Cost plus metoden² anvendes også som minimumsbetaling i forhold til metoden for reguleret pris baseret på historiske priser, samt til at bestemme en pris, når der, for den pågældende ydelse, ikke kan findes en historisk pris.

Energinet har imidlertid siden december 2021 ikke kunne etablere den nødvendige konkurrence for indkøb af aFRR kapacitet i DK1, idet der kun er indkommet bud fra en aktør, som derefter trak sig i lyset af, at afregningen ville ske til reguleret pris/cost plus. Aktøren angav i forbindelse med forløbet efter auktionen, at den historisk baserede regulerede pris efter den nu gældende metode ikke afspejlede prissætningen på markedet, idet den var væsentligt lavere end alternativindtjeningen ved salg af strøm i andre handelsvinduer.

¹ Forsyningstilsynets godkendelse af Energinets metode for reguleret pris for systemydelser af den 22. september 2021, sagsnr. 20/07546, link: <https://forsyningstilsynet.dk/el/afgoerelser/godkendelse-af-energinets-metode-for-reguleret-pris-for-systemydelser>

² Forsyningstilsynets godkendelse af Energinets metode for cost plus af den 30. maj 2022, sagsnr.: 21/01061, link: <https://forsyningstilsynet.dk/el/afgoerelser/forsyningstilsynet-godkender-energinets-metode-for-cost-plus>

Energinet har anvendt ugesauktioner siden 1. kvartal 2022, jf. brevveksling af 17. december 2021, 20 december 2021, 18. marts 2022 og 22. marts 2022 mellem Forsyningstilsynet og Energinet vedrørende vilkår og betingelser for Energinets indkøb af aFRR.

Energinet fremsendte den 17. december 2021 brev med angivelse af tiltag, der skal styrke konkurrencen på aFRR markedet i 1. kvartal 2022. Energinet anmodede Forsyningstilsynet om en tilbagemelding vedrørende om de beskrevne tiltag forudsatte yderligere regulatorisk godkendelse fra Forsyningstilsynet inden de kunne sættes i værk.

Forsyningstilsynet fremsendte den 20. december 2021 et brev, hvori Forsyningstilsynet angav, at de fandt, at Energinets tiltag i relation til aFRR auktionerne i DK1 i Q1 imødekom kravene i elforsyningslovens §27 a, stk. 2, og systemansvarsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, til at tilrettelægge og om nødvendigt ændre rammerne og/eller de fastsatte krav for anskaffelse af en ydelse med henblik på at flest mulige virksomheder kan deltage i markedet, og at de lå inden for de gældende regulatoriske rammer for Energinets indkøb af aFRR i DK1. Forsyningstilsynet konstaterede også, at tiltagene var af kortere varighed.

I Energinets brev af 18. marts 2022 anmodede Energinet om Forsyningstilsynets tilbagemelding vedrørende fortsat anvendelse af tiltag, der skal styrke konkurrencen på markedet i 2. kvartal 2022.

I Forsyningstilsynets brev af 22. marts 2022 svarede Forsyningstilsynet bl.a., at Forsyningstilsynet skal indskærpe, at mere omfattende ændringer eller ændringer af længere varighed skal anmeldes til Forsyningstilsynet til godkendelse. Det fremgår videre af brevet, at Forsyningstilsynet skal anmode Energinet om snarest muligt efter en offentlig høring at anmelde eventuelle tiltag, der forventes nødvendige, indtil der måtte foreligge en godkendelse af de ændrede udbudsvilkår, som Energinet efter det oplyste forventer at anmelde til Forsyningstilsynets godkendelse den 30. juni 2022.

Energinet havde en forhåbning om, at spotpriserne ville falde i 2. halvår af 2022, og at den normale konkurrencesituation dermed ville indfinde sig ved indkøb af aFRR, hvorved månedsauktionen igen ville kunne benyttes efter de almindelige vilkår og betingelser herfor.

Det er imidlertid Energinets vurdering, at der fortsat er en stor risiko for, at aktørerne ikke ønsker at byde ind, hvis de risikerer afregning af ydelsen for indkøb af aFRR i DK1 til en reguleret pris.

Det er på denne baggrund Energinets vurdering, at der er behov for en supplerende ændring af vilkår og betingelser for Energinets indkøb af aFRR kapacitet.

2. Retsgrundlag

I henhold til elforsyningslovens § 27, stk. 1, har klima-, energi-, forsyningsministeren det overordnede ansvar for elforsynings sikkerheden og ministeren fastsætter niveauet herfor.

Det følger af elforsyningslovens § 27 a, stk. 1, at Energinet har ansvaret for at opretholde det fastsatte niveau for elforsynings sikkerhed og for at overvåge udviklingen heraf. Formålet med bestemmelsen er at præcisere, at ansvaret for det fastsatte niveau for elforsynings sikkerhed og for at overvåge udviklingen heraf påhviler Energinet som systemansvarlig virksomhed.

Energinet har således ansvaret for at sikre elforsyningsikkerheden i det danske elsystem, jf. elforsyningslovens § 27 a, og som led heri indkøber Energinet systemydelser til at sikre en stabil og sikker drift af elsystemet. Dette sker efter Klima-, Energi- og Forsyningsministerens bemyndigelse og under ministerens tilsyn, jf. hertil elforsyningslovens § 51.

Efter elforsyningslovens § 27 a, stk. 2, skal Energinet anvende "markedsbaserede metoder" ved anskaffelse af energi og andre ydelser til at opretholde det fastsatte niveau for elforsyningsikkerhed, og hvis der kun er én virksomhed, der tilbyder disse ydelser, skal Energinet anvende regulerede priser til betaling for ydelserne.

Energinets forpligtelse til i videst muligt omfang at anvende markedsbaserede metoder ved indkøb af energi og andre ydelser skal ses i sammenhæng med elforsyningslovens § 28, stk. 2, nr. 16, der pålægger Energinet at anvende gennemsigtige, ikke-diskriminerende, markedsbaserede metoder ved anskaffelse af den energi, der er nødvendig for udførelsen af Energinets hverv.

Elforsyningslovens § 73 a vedrører Forsyningstilsynets godkendelse af Energinets metoder for fastsættelse af priser og betingelser for at anvende transmissionsnettet.

Det følger af elforsyningslovens § 76, at Energinet skal anmelde de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår for adgang til transmissions- og distributionsnettet, herunder tariffer, jf. § 73 a.

Forsyningstilsynet godkendte³ den 18. maj 2020 Energinets ændring af "Udbudsbetingelser for systemydelser til levering i Danmark", der indfører et loft for betaling for Energinets erstatningskøb i tilfælde af manglende leverance af automatisk aktiverede frekvensgenoprettelsesreserver (aFRR) i Vestdanmark (DK1) i medfør af elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, jf. § 27 a, stk. 2, 1. pkt., og § 28, stk. 2, nr. 26.

Efter artikel 18 i Kommissionens Forordning (EU) 2017/2195 af 23. november 2017 om fastsættelse af retningslinjer for balancering af elektricitet (EBGL) skal Energinet udarbejde forslag til vilkår og betingelser for leverandører af balanceringstjenester og balanceansvarlige parter. Det fremgår endvidere, at vilkårene og betingelserne skal fastlægge rimelige og begrundede krav til levering af balanceringstjenester, jf. artikel 18, stk. 4, litra a. Det følger af artikel 5, stk. 4, litra c, jf. artikel 18 i EBGL samt artikel 3 i Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2021/280 af 22 februar 2021 om ændring af forordning (EU) 2015/1222, (EU) 2016/1719, (EU) 2017/2195 og (EU) 2017/1485 for at bringe dem i overensstemmelse med forordning (EU) 2019/943, at Forsyningstilsynet skal godkende vilkår og betingelser for balancering.

Forsyningstilsynet godkendte den 18. december 2019⁴ Energinets vilkår og betingelser for leverandører af balanceringstjenester og balanceringsansvarlige aktører efter EBGL artikel 18, hvori Forsyningstilsynet blandt andet har foretaget en prøvelse af, om Energinets markedsforskrifter C1, C2 og C3 samt Energinets dokumenter "Prækvalifikation af anlæg og aggregerede porteføljer" og "Systemydelser til levering i Danmark - Udbudsbetingelser", herunder Energinets ind-

³ Godkendelse af ændring af "Udbudsbetingelser for systemydelser til levering i Danmark" (aFRR erstatningskøb) af den 18. maj 2020, sagsnr.: 20/02277, link: <https://forsyningstilsynet.dk/media/7501/afgoerelse-aendring-af-udbudsbetingelser-for-systemydelser-til-levering-i-dk1-afrr.pdf>

⁴ Godkendelse af anmeldte vilkår og betingelser for leverandører af balanceringstjenester og balanceansvarlige aktører af den 18. december 2019, sagsnr.: 18/13107

køb af aFRR leveringsevne via månedlige auktioner for en måned ad gangen, opfylder de specifikke vilkår og betingelser, der skal fastsættes for leverandører af balancerings tjenester og balanceansvarlige aktører efter artikel 18 i EBGL.

Det følger af artikel 6, stk. 9, 2. pkt. i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked for elektricitet (omarbejdning) (elmarkedsforordningen), at *"kontrakter for balanceringskapacitet må ikke indgås mere end én dag før leveringen af balanceringskapaciteten, og kontraktperioden må højst være én dag, medmindre og i det omfang den regulerende myndighed har godkendt den tidligere kontrahering eller længere kontraktperioder for at sikre forsyningssikkerheden eller forbedre den økonomiske effektivitet."*

Det følger af artikel 6, stk. 10, 1. pkt., at Forsyningstilsynet efter anmodning fra Energinet, kan beslutte at forlænge kontraktperioden for den resterende del af balanceringskapaciteten, der er omhandlet i stk. 9, til højst 12 måneder, forudsat at en sådan beslutning er begrænset i tid og de positive virkninger i form af lavere omkostninger for slutkunder er større end de negative virkninger på markedet

Som angivet ovenfor er hovedreglen for kontrakter for balanceringskapacitet, at kontrakten ikke må indgås for mere end en dag før leveringen af balanceringskapaciteten.

Energinet skal anmode Forsyningstilsynet om dispensation for denne regel, så Energinet kan etablere ugeaktioner. Anmodningen skal ifølge elmarkedsforordningens artikel 9, stk. 10, litra a-d, indeholde følgende:

- a) den specifikke tidsperiode, som undtagelsen skal være gældende for
- b) det specifikke omfang af balanceringskapaciteten, som undtagelsen skal være gældende for
- c) en analyse af undtagelsens indvirkning på deltagelsen i balanceringsressourcerne, samt
- d) en begrundelse for undtagelsen, der demonstrerer, at en sådan undtagelse vil føre til lavere omkostninger for slutkunderne.

3. Ændring af metode samt ændring af vilkår og betingelser

Betingelser og vilkår fremgår af Energinets dokumenter "Prækvalifikation af anlæg og aggregerede porteføljer" og "Systemydelse til levering i Danmark - Udbudsbetingelser".

Det er alene "Systemydelse til levering i Danmark - Udbudsbetingelser", som denne metodeanmeldelse vedrører, da Energinet ikke ændrer i kravene til de tekniske specifikationer.

I dokumentet "Systemydelse til levering i Danmark - Udbudsbetingelser" er der lavet de relevante ændringer, som Energinet ønsker at foretage.

Energinet har vedlagt to versioner af dokumentet "Systemydelse til levering i Danmark - Udbudsbetingelser". Et dokument (bilag 1), hvor ændringer er markeret ved ændringsmarkeringer, så det er nemt og overskueligt at se, hvad der ønskes ændret. Dokumenter er endvidere vedlagt uden markering af ændringer (bilag 2).

Ændringer i vilkår og betingelser vedrører, at månedsauktionen ændres til en ugesauktion. Derudover er der foretaget en ændring vedrørende, at en aktør får mulighed for at trække sit bud fra auktionen, når der kun indkommer bud fra én aktør og afregningen dermed ender i en reguleret pris/'cost plus'. Det fremgår ligeledes, at Energinet skal have besked herom umiddelbart efter afslutningen af auktionen.

Energinet har foretaget ændringer i forhold til på hvilken ugedag auktion foretages, samt start og slutdag for ugeauktionen. Dette har Energinet gjort, da aktørerne har gjort opmærksom på, at disse ændringer vil være med til at minimere de risici som skal regnes ind i buddene. Mindre risiko vil føre til billigere bud og hårdere priskonkurrence.

Energinet skal bemærke, at Energinet vil tilvejebringe restmængden af aFRR ved afhjælpende tiltag, såfremt der ikke indkommer tilstrækkeligt med bud til ugeauktionen, eller såfremt aktøren trækker sit bud.

4. Vurdering af Metoden bag ændring af vilkår og betingelser

4.1 Begrundelse for valget af metode

Energinets indkøb af aFRR-kapacitet indkøbes i dag via månedlige auktioner for en måned ad gangen.

Energinet har siden december 2021 ikke kunne etablere den nødvendige konkurrence for indkøb af aFRR i DK1.

Energinet har iværksat tiltag for at skabe de bedst mulige betingelser for en markedsbaseret tilvejebringelse af aFRR i DK1 i 1. og 2. kvartal 2022 under hensyn til de udfordringer, den nuværende situation med usædvanligt høje priser på elmarkedet har vist sig at give ved udbud af aFRR på månedsbasis i DK1, jf. den tidligere nævnte korrespondance med Forsyningstilsynet.

Energinet antog fejlagtigt, at tiltagene ud fra et kortvarigt sigte kunne genetablere markedet for aFRR i DK1.

Energinet ønsker derfor at vilkår og betingelser ændres således, at der indføres ugentlige auktioner. Der er mulighed for ved de ugentlige auktioner – at aktøren kan trække sit bud fra auktionen, hvis der kun indkommer bud fra én aktør, og afregningen dermed vil skulle ske i medfør af metoderne for reguleret pris og for Cost Plus.

Når der laves ugeauktioner, ønsker Energinet samtidigt også at kunne overgå til at lave afregning på ugeniveau, sådan at når leveringen af aFRR har fundet sted, så sikres det hurtigst muligt, at aktørerne modtager deres betaling. Dette sikrer, at aktørernes likviditet ikke belastes unødigt.

Det fremgår af elmarkedsforordningens artikel 6, stk. 9, 2. pkt., at *”Kontrakter for balanceringskapacitet må ikke indgå mere end én dag før leveringen af balanceringskapaciteten, og kontraktperioden må højst være én dag, medmindre og i det omfang den regulerende myndighed har godkendt den tidligere kontrahering eller længere kontraktperioder for at sikre forsynings-sikkerheden eller forbedre den økonomiske effektivitet”*.

Elmarkedsforordningens artikel 6, stk. 9, 3. pkt., fastsætter dertil, at mindst 40 pct. af kontrakterne for balanceringskapacitet, der angår standardiserede balanceringsprodukter og mindst 30 pct. af kontrakterne for alle produkter til balanceringskapacitet, hver især skal indgå for højst én dag før leveringen af kapaciteten, og at kontraktperioden højst må være én dag.

Udtrykket ”standardiserede balanceringsprodukter” beror på, at alle TSO'er i EU, herunder Energinet, efter artikel 25 i Kommissionens forordning (EU) 2017/2195 af 23. november 2017 om fastsættelse af retningslinjer for balancering af elektricitet (EBGL) har udarbejdet et forslag

til en metode for standardprodukter for typer af balanceringskapacitet, der typisk er eller kan udveksles grænseoverskridende: Frekvensoprettelsesreserver og erstatningsreserver.

Forsyningstilsynet skal vurdere, om der er grundlag for, at Forsyningstilsynet kan meddele en dispensation fra elmarkedsforordningens artikel 6, stk. 9, hvorefter balanceringskapacitet som udgangspunkt skal købes på kontrakter af mere end en dags varighed.

5. Anmodning om undtagelse efter elmarkedsforordningens artikel 6, stk. 9

Som angivet ovenfor er hovedreglen for kontrakter for balanceringskapacitet, at kontrakter ikke må indgås for mere end en dag før leveringen af balanceringskapaciteten.

Energinet ønsker som nævnt at indføre ugeauktioner, og skal således anmode Forsyningstilsynet om dispensation for denne regel.

Det er Energinets vurdering, at den anmeldte ændring af vilkår og betingelser samlet set vil forbedre den økonomiske effektivitet af Energinets indkøb af aFRR i DK1.

Energinet kan ift. artikel 9, stk. 10, litra a-d oplyse følgende, jf. nedenfor.

5.1 Den specifikke tidsperiode, som undtagelsen skal være gældende for

DK2 og senere DK1 vil overgå til det fælles nordiske aFRR dagsmarked for kapacitet inden Energinet tager de fælleseuropæiske energiaktiveringsplatforme MARI og PICASSO i anvendelse senest 2. kvartal 2024, jf. Energinets anmodning om undtagelse fra tidsfristen for anvendelse af MARI og PICASSO af 14. januar 2022. PICASSO og MARI vedrører hhv. energiaktivering af automatiske og manuelle reserver, dvs. aFRR og mFRR.

Det nuværende markedsdesign for aFRR i DK1 vil således inden for en relativ kortere periode blive afløst af et fælles nordisk markedsdesign med dagsauktioner.

5.2 Det specifikke omfang af balanceringskapaciteten, som undtagelsen skal være gældende for

Undtagelsen vedrører som nævnt det samlede indkøb af aFRR i DK1. Undtagelsen gælder alene frem til, at DK1 overgår til det fælles nordiske aFRR kapacitetsmarked. Det vil i henhold til den Nordiske Balancerings Model ske inden 2. kvartal 2024, jf. ovenfor.

5.3 En analyse af undtagelsens indvirkning på deltagelsen i balanceringsressourcerne

Undtagelsen vil forbedre udbudssiden og dermed konkurrence på aFRR i DK1. Det skyldes, at overgangen fra månedsauktion til ugeauktion vil gøre det nemmere for potentielle aktører at byde, da de vil have lettere ved at komme med et estimat på deres pris for over en kortere periode. Priserne på day-ahead markedet er meget omskiftelige, og det kan derfor være vanskeligt at forudsige en pris på aFRR over en længere periode. Der er en tæt sammenhæng mellem prissætningen af aFRR og spotprisen.

Samtidig kan potentielle aktører reducere deres risiko ved manglende leverancer og også nemmere planlægge deres drift, når de skal gøre det for en kortere periode.

Undtagelsen er derfor med til at styrke konkurrencen og et markedsbaseret indkøb af aFRR.

Overgangen fra månedsauktionen til ugeauktionen ændrer ikke på, at markedsdesignet for aFRR fortsat er ikke-diskriminerende, idet der ikke favoriseres eller diskrimineres mellem forskellige leverandører, så længe disse er i stand til at opfylde de tekniske krav mv., der kræves for at kunne stille aFRR-kapacitet til rådighed.

5.4 En begrundelse for undtagelsen, der demonstrerer, at en sådan undtagelse vil føre til lavere omkostninger for slutkunderne.

Det er Energinets vurdering, at ændringen med indførelse af ugeauktioner vil føre til en udvikling af udbudssiden, hvilket i forhold til et månedsmarked er til gavn for konkurrencen, jf. ovenfor.

Den øgede konkurrence vil sikre de lavest mulige omkostninger for Energinet til at opretholde forsyningsikkerheden – og vil komme slutkunderne til gode via en lavere tarif.

6. Vurdering af vilkår og betingelser efter EBGL artikel 18, stk. 4, litra a

Det følger af EBGL artikel 18, stk. 4, litra a, at vilkår og betingelser for leverandører af balanceeringstjenester skal være rimelige og begrundede.

Energinets begrundelse for at ændre metoden er begrundet i dels hensynet til Energinets forpligtelse til at sikre et stabilt og en sikker drift af det danske elsystem og dels hensynet til at skabe de bedste betingelser for en markedsbaseret tilvejebringelse af aFRR i DK1 under hensyn til udfordringerne i den nuværende situation i elmarkedet. Energinet ændrer metoden med henblik på, at flere virksomheder tilbyder den efterspurgte ydelse.

Energinet ændrer således metoden for at skabe de bedste betingelser for et markedsbaseret indkøb og dermed tilskynde flere virksomheder til at tilbyde den efterspurgte ydelse.

Det er Energinets vurdering, at metoden samlet set opfylder EBGLs krav om, at vilkår skal være rimelige og begrundede. Det er videre Energinets vurdering, at ændringen vil forbedre den økonomiske effektivitet af Energinets indkøb af aFRR.

7. Vurdering af metoden efter elforsyningslovens § 28, stk. 2, nr. 16

Det følger af elforsyningslovens § 28, stk. 2, nr. 16, at Energinet skal anvende gennemsigtige, ikke-diskriminerende, markedsbaserede metoder ved anskaffelse af den energi, der er nødvendig for udførelsen af Energinets hverv.

Markedsbaseret

Indkøbet af aFRR i DK1 foretages på åbne, konkurrenceudsatte markeder, hvor alle som i øvrigt opfylder fastsatte vilkår og betingelser kan deltage, og hvor tilslag og prissætning sker på ensartede, gennemsigtige, offentligt og ikke-diskriminerende vilkår.

Indkøbet af aFRR finder anvendelse overfor danske aktører i DK1, og metoden indskrives i Energinets dokument Udbudsbetingelser for systemydelse til levering i Danmark”. Den anmeldte metode vil således indgå i udbudsbetingelserne mv., som vil være gældende over for alle potentielle tilbudsgivere ved de pågældende udbud.

De anmeldte ændringer af vilkår og betingelser vil desuden give bedre mulighed for at sikre et markedsbaseret indkøb af aFRR i DK1, således at anvendelsen af afhjælpende tiltag vil kunne undgås.

Ikke-diskrimination

Den anmeldte ændring af vilkår og betingelser for indkøb af aFRR i DK1 fastlægger en metode, der er gældende for alle potentielle bydere ved det pågældende udbud.

Energinets udbudsbetingelser inkl. nærværende metode for aFRR er ikke-diskriminerede, idet udbudsbetingelserne ikke favoriserer eller diskriminerer mellem forskellige leverandører, så længe disse er i stand til at opfylde de tekniske krav m.v. der kræves.

Gennemsigtige

Den anmeldte ændring af vilkår og betingelser er gennemsigtig, da vilkår og betingelser på markedet er gennemskelige. Reglerne fremgår af udbudsbetingelserne, der er offentliggjort på Energinets hjemmeside.

Energinet har afholdt en høring over ændringen via hjemmesiden, ligesom alle aktører tilmeldt nyhedsbrev om systemydelse er blevet orienteret om høringen over ændringen.

8. Inddragelse af aktører

Det følger af EBGL artikel 18, stk. 3, litra a, at Energinet skal koordinere med de TSO'er og DSO'er, der kan blive berørt af disse vilkår og betingelser.

Det er Energinets vurdering, at de anmeldte vilkår og betingelser for leverandører af balance-ringstjenester ikke berører relationerne med nabo-TSOerne, da Energi alene indkøber aFRR kapacitet i DK1. Energinet skal endvidere bemærke, at overgangen til de nordiske markeder for aFRR kapacitet og energinet samt PICASSO er tæt koordineret i Nordic Balancing Model (NBM) programmet.

Energinet har ikke drøftet nærværende forslag med DSO'erne, da levering af systemydelse p.t. alene finder sted af hensyn til et behov, som er fastlagt af TSO'en.

Det følger af EBGL artikel 18, stk. 3, litra b, at Energinet i forbindelse med udarbejdelsen af forslag til vilkår og betingelser for leverandører af balanceringsstjenester skal overholde rammerne for etablering af europæiske platforme for udveksling af balanceringsenergi i henhold til artikler 19, 20, 21 og 22.

Energinet skal bemærke, at den anmeldte ændring vedrørende indkøbet af aFRR i DK1 alene finder anvendelse til DK1 tilkobles det nordiske aFRR kapacitetsmarked. Energinet skal i øvrigt henvise til NBM-programmet, som skal sikre Energinets overgang til PICASSO.

Endeligt følger det af EBGL-artikel 18, stk. 3, litra c, at Energinet skal inddrage andre DSO'er og andre interesserede parter i forbindelse med udarbejdelsen af forslaget og tage højde for deres synspunkter, uden at dette berører den offentlige høring i henhold til artikel 10. Som nævnt har Energinet ikke drøftet nærværende forslag med DSO'er, da levering af systemydelse p.t. alene finder sted af hensyn til et behov, som er fastlagt af TSO'en.

Energinet lægger stor vægt på at inddrage aktører i udarbejdelsen af nye metoder, og metoden om aFRR markedet er udarbejdet i dialog med de eksisterende aktører, som er på aFRR markedet.

Det følger af EBGL artikel 10, stk. 1 og 5, at forslagene til nærværende vilkår og betingelser skal underkastes offentlig høring i hver enkelt berørte medlemsstat i en periode på mindst en måned.

Energinet har haft metoden i høring i perioden 15. juni 2022 – 24. juni 2022. Materialet blev sendt i høring til 15. juni 2022.

Der er indkommet 3 høringssvar. De indkomne høringssvar og Energinets bemærkninger hertil fremgår af vedhæftede høringsnotat.

9. Tidsplan

De anmeldte ændrede vilkår og betingelser vil træde i kraft snarest muligt under forudsætning af Forsyningstilsynets forudgående godkendelse, og efter at Energinet har orienteret markedet om, at den nye metode vil finde anvendelse.

Den nuværende praksis for indkøb af aFRR vil blive opretholdt under Forsyningstilsynets sagsbehandling af nærværende metode, jf. den omtale brevveksling ml. Forsyningstilsynet og Energinet som gengivet under baggrund.